

Nina Aksić

Etnografski institut SANU
Beograd, Srbija
nina.aksic@ei.sanu.ac.rs

DOI: <https://doi.org/10.18485/slovenika.2023.9.1.5>

UDK: 766(497.11)"1953/1986"

78.087.681:785.6(497.11)"1953/1986"

78.071.2 Вауда 3.

Naučni članak

Oslušnimo koncertni plakat i program: Zlatan Vauda i Dečji hor RTB¹

Apstrakt

Arhivska dokumenta važan su element u rekonstrukciji određenih događaja iz dalje ili bliže prošlosti, kao i života i rada pojedinaca i institucija. U ovom radu dat je pregled jednog dela građe iz ličnog fonda Zlatana Vaude, a pre svega opis Vaudinih koncerata s Dečjim horom RTB na osnovu sačuvanih koncertnih plakata i druge građe iz perioda od 1953. do 1986. godine. Rad je pisan s ciljem da se dopune dosadašnja saznanja o delovanju ovog slovenačko-srpsko-jugoslovenskog kompozitora kao dirigenta i šefa Dečjeg hora RTB. Pokušali smo da sagledamo doprinos Zlatana Vaude pozicioniranju Dečjeg hora RTB na jugoslovenskoj kulturnoj sceni, te da predstavimo Vaudu kao aktera u sprovođenju, a delimično i kreiranju kulturne politike u domenu horskog rada s decom, na koju je uticao kao kompozitor. Za rasvetljavanje značaja i mesta Zlatana Vaude i Dečjeg hora RTB u okvirima državne kulturne politike od pomoći su nam bili zapisi o organizaciji hora pred nastupe i putovanja, kao i koncertni programi (numere koje su izvođene) i podaci o povodima za organizovanje koncerata (državni praznici, jubileji državnih institucija i dr.).

Ključne reči: Zlatan Vauda, Dečji hor RTB, koncertni plakati i programi, horska muzika, kulturna politika u socijalizmu

Arhivska dokumenta jedan su od najznačajnijih istraživačkih izvora i pomažu u konstruisanju određenih naučnih konstatacija. S obzirom na to da je raznovrsnost arhivskih dokumenata u fondu

¹ Tekst je rezultat rada u Etnografskom institutu SANU, koji finansira Ministarstvo nauke, tehnološkog razvoja i inovacija RS, a na osnovu Ugovora o realizaciji i finansiranju naučnoistraživačkog rada NIO u 2023. godini broj: 451-03-47/2023-01/200173, od 3. 2. 2023.

Zlatana Vaude velika, a da je tema ovoga rada delovanje Dečjeg hora Radio-televizije Beograd (RTB) i njegovog dirigenta Zlatana Vaude (1923–2010), za ovu priliku konsultovani su, pre svega, plakati koncerata, a zatim i pojedini koncertni programi, muzičke kritike i prikazi iz dnevne štampe, kao i izveštaji dirigenta i druga građa koja se nalazi u zaostavštini Zlatana Vaude. U arhivima se građa „može izdvojiti u posebne celine ili fondove“ (Trajković 2021, 138), a s obzirom na to da „lični fond čine dokumenta iz života i rada pojedinih ličnosti“ (Lekić 2006, 34), možemo reći da je građa kojom raspolazemo iz ličnog fonda Zlatana Vaude. Pored zaostavštine koja se nalazi u ličnom posedu ćerke Zlatana Vaude – Marije Vaude, građa koja se tiče njegovog života i rada, kao i njegova dela, koliko nam je poznato, nalaze se delom i u Arhivu Muzikološkog instituta SANU, Fonoteci Radio Beograda, na Fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu i u Univerzitetnoj biblioteci u Mariboru – Muzička i filmska zbirka (Univerzitetna knjižnica Maribor, Glasbena in filmska zbirka). Dakle, dokumenta koja smo pomenuli odabrali smo uz konsultaciju sa Marijom Vaudom, u čijem posedu se i nalazi ovaj deo Vaudine zaostavštine.² S obzirom na to da nismo imali uvid u celokupnu zaostavštinu koja se nalazi u privatnom vlasništvu, ovde iznosimo podatke o broju konsultovanih dokumenata za ovaj rad: 15 koncertnih plakata, 9 koncertnih programa, 17 novinskih kritika i članaka, 12 arhivskih dokumenata različitog tipa (izveštaji, zahvalnice, pozivnice itd.). Pošavši od pretpostavke da će nam plakati, a zatim i programi biti dokumenta iz kojih ćemo moći da prikupimo dovoljan broj informacija, kao što su datumi izvođenja, mesto izvođenja, učesnici i izvođena dela, pokušaćemo da rad Dečjeg hora RTB i Zlatana Vaude postavimo u širi kontekst i dobijemo zaključke o delima koja su bila „poželjna“ u okvirima kulturne politike, uklapanju delovanja ovog hora u nju, kvalitativnom nivou ansambla u odnosu na složenost kompozicija koje je izvodio i dr., tj. da delovanje ovog hora sagledamo sa kulturološkog aspekta.

Kako bismo povezali rad Dečjeg hora RTB sa učešćem u propagiranju i kreiranju kulturnih potreba u socijalizmu, moramo uputiti na osnovne karakteristike horskog amaterizma u okvirima kulturne politike ovog perioda. Naime, još za vreme Drugog svetskog rata, a posebno u agitprop periodu (1945–1952), težnja novoformirane države, Federativne Narodne Republike Jugoslavije (zatim Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije), bila je da se ideološka propaganda širi i putem kulture, posebno „institucionalizovanjem

² Posebnu zahvalnost na svesrdnoj pomoći dugujemo Mariji Vaudi.

svih oblika umetničkog stvaralaštva i narodnog prosvjećivanja“ (Dimić 1988, 54). Dakle, u socijalizmu je osnovna karakteristika kulturne politike bila da se kultura približi svima i da se kod radnog naroda najbolje „može prodreti horovima i to popularizacijom nacionalne horske muzike“ (Aksić 2023, 78). Tako, „nakon Drugog svetskog rata horske družine bivaju sve više podržavane i od strane države i republike. (...) Amaterska horska delatnost posebno se razvija u okviru školskih sekcija, sekcija pri KUD-ovima, u radničkim univerzitetima i domovima kulture, odnosno omladine. Delatnost horskih udruženja ili sekcija bila je posebno usmerena ka održavanju koncerata i učestvovanju na takmičenjima amaterskih horova“ (Aksić 2023, 179).

Još jedna velika mreža horskih, ali i orkestarskih ansambala bila je pod okriljem udruženja nacionalnih radijskih i televizijskih centara SFRJ – Jugoslovenske radio-televizije. Ovi ansambli pri radio-televizijskim centrima imali su velikog značaja i uticaja na formiranje ukusa širokih narodnih masa, jer su se predstavljali kroz masovne medije, a sledili smernice državne/republičke kulturne politike. Posebno u prvim godinama nakon rata, radio je bio „savremeno i efikasno sredstvo masovne komunikacije“, a „radio-programi bili su jedna od transmisija preko kojih je Partija sprovodila, između ostalog, i svoju kulturnu politiku“ (Dimić 1988, 146), što se vremenom moglo reći i za televiziju. Tako je i jedan od radio-televizijskih ansambala bio i Dečji hor RTB, danas Dečji hor RTS, koji je osnovan 1947. godine, a radio je od 1953.³ do 1986. pod umetničkim vođstvom i dirigentskom palicom Zlatana Vaude.⁴ Kako je ovaj hor bio jedan od najzastupljenijih dečjih horova na muzičkoj sceni u tom periodu, cilj našeg rada je da se, pored delimične (u skladu sa dostupnom arhivskom građom) rekonstrukcije delovanja ovog hora, doprinese i sagledavanju značaja Zlatana Vaude kao dirigenta i horskog vođe koji je imao uticaja na pozicioniranje Dečjeg hora RTB na jugoslovenskoj kulturnoj sceni. Pored toga, želja nam je i da predstavimo

³ Iako se u literaturi mogu naći i 1953. i 1954. godina kao početne godine rada Vaude sa Dečjim horom RTB, mi smo se odlučili da u tekstu koristimo 1953. godinu, jer je i sam Vauda pominje kao početnu godinu rada u *Izveštaju* Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975.

⁴ Rad Dečjeg hora RTB obrađen je u muzikološkoj literaturi, najpre u monografiji Aleksandre Paladin – *Dečji hor Radio-televizije Srbije (1947–2012). Umetnost koja hrani nadahnuće*, te je ovaj tekst nastao s ciljem da se saznanja o Vaudi i horu dopune na osnovu opisa koncertnih plakata i nekog programa, kao i druge građe koja se čuva u ličnoj zaostavštini Zlatana Vaude.

Zlatana Vaudu kao aktera u sprovođenju i delom kreiranju kulturne politike koja se tiče muzičkog rada sa decima i dečjim horom.

Zlatan Vauda je rođen „u Šmarjeti kod Maribora 14. januara 1923. godine, a umro u Beogradu, 4. novembra 2010. godine“ (Kovačević 1984, 495). Nakon studija kompozicije i dirigovanja na Muzičkoj akademiji u Beogradu, započeo je svoje delovanje kao dirigent Dečjeg hora RTB, a radio je i kao kompozitor sa posebnim afinitetom prema umetničkoj muzici za decu. S obzirom na to da je u našem fokusu Vauda kao šef i dirigent Dečjeg hora RTB, predstavimo njegov značaj koji leži pre svega u muzičkom profilisanju ovog ansambla, zatim njegovom dugogodišnjem održavanju, formiranju pevačkog kadra, afirmaciji amaterizma (horskog delovanja kod dece), promovisanju umetničke muzike za decu i odrasle, formiranju kvalitetnog muzičkog ukusa i dr. Vaudine zasluge koje su u vezi s prethodno pomenutim ovekovečene su nagradama, dobrim kritikama, izveštajima, priznanjima, članstvom u različitim udruženjima, kao i počasnim predavanjima. Izdvojićemo neke od najznačajnijih nagrada: tri godišnje nagrade Radija, nagrade JRT, nagrade Saveta za brigu i vaspitanje dece Republike Srbije, nagrada „Kurir Jovica“ za poseban doprinos društvenom vaspitanju dece,⁵ godišnja nagrada „Najrenomiraniji umetnik“, koju je 1974. dobio na predlog Umetničkog saveta Muzičke produkcije, i dr.⁶ Poseban značaj za Vaudu kao afirmatora umetničke muzike za decu jeste nagrada „Najrenomiraniji umetnik“, o čemu svedoči i naslov referata, tj. obrazloženja Đorđa Karaklajića – „Dečja muzika na vetrometini muzičkih zbivanja“.⁷ „O tome koliko je značajan bio rad Zlatana Vaude govori i činjenica da je početkom 2014. godine Izvršni odbor Prijatelja dece Beograda doneo odluku o ustanovljenju nagrade 'Zlatan Vauda'“ (Sabo 2014, 344). Nagrada se i danas dodeljuje na godišnjem nivou, i to za najuspešnijeg učesnika festivala Dečjih muzičkih svečanosti Beograda (DEMUS).⁸

Brojne nagrade koje je Vauda dobio govore ne samo o njegovom dirigentskom angažovanju već i o trudu i radu malih izvođača/pe-

⁵ Više o ovoj nagradi videti na sajtu: Srpska akademija nauka i umetnosti, Zbirka odlikovanja Arhiva SANU.

⁶ Više videti u: *Izveštaj* Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975.

⁷ Nažalost, do ovog referata nismo bili u mogućnosti da dođemo, već smo njegov naziv, ime osobe koja ga je sačinila i mesto gde se nalazi (Opatija), pronašli pribeležene na arhivskom dokumentu *Izveštaj* Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975.

⁸ Više o ovoj povelji/nagradi videti na sajtu: Nacionalni savet slovenačke nacionalne manjine, Povelja Zlatan Vauda.

vača Dečjeg hora RTB kao jednog od najznačajnijih dečjih horova u FNR Jugoslaviji, a zatim i u SFR Jugoslaviji. Delovanje ovog ansambla doprinelo je institucionalizaciji horske prakse u oblasti dečjeg horskog pevaštva. Prvo veliko priznanje je Vauda sa horom dobio 1957. godine, a to je bila prva nagrada na Saveznom takmičenju dečjih horova u Beogradu. „Dečji hor i dirigent predloženi su 1968. za Vukovu nagradu“.⁹ Godine 1972. hor je dobio i nagradu JRT za izvođenje muzike Zorana Hristića.¹⁰ Pored pominjanih horskih nagrada, Vauda kao dirigent Dečjeg hora RTB dobija brojne nagrade za svoj dirigentsko-pedagoški rad, kao što su nagrade radija „povodom gostovanja na međunarodnom festivalu u Budimpešti, Diseldorfu“, Orden sa zlatnim vencem (1969), Plaketu grada Beograda (1970), a i dve godine za redom je bio kandidat za godišnju nagradu „Mlado pokolenje“, koju je 1975. i dobio, i dr.¹¹

Zlatan Vauda imao je težak zadatak da u horu okupi decu osnovnoškolskog uzrasta, koja su imala već puno školskih obaveza. Iz *Izveštaja* napisanog 1975. saznajemo da je broj članova hora iznosio 48, a da je od ukupnog broja bilo svega 5 dečaka. „Svi su učenici od IV do VIII razreda osnovne škole. Probe hora održavaju se svakodnevno od 19–20,30 u školi 'Vuk Karadžić'. Muzička produkcija plaća mesečnu zakupninu 2500 dinara. Prema potrebi probe se održavaju i subotom i nedeljom od 10–12,30. Ne računajući vanredne probe (subotom i nedeljom, i ponekad između dve smene – 12,30 do 13,20) Dečji hor mesečno ima 30 radnih časova“.¹² Sve pomenuto ukazuje na veliku disciplinovanost, rad i požrtvovanje kako dirigenta, tako i dece, koja su većinu svog slobodnog vremena posvećivala ovoj van-nastavnoj aktivnosti. Delatnost ovog hora nije bila usmerena samo na edukaciju pevača, druženje i mogućnost socijalizacije dece, već i na upotpunjavanje i širenje muzičkog života i kulture u državi, što je potpomognuto festivalskim nastupima na domaćoj sceni i u inostranstvu.¹³ Kada je u pitanju kvalitet hora, on je bio na zavidnom nivou i s godinama je hor sve više napredovao u vokalno-tehničkom pogledu, što je bilo neophodno zbog uvođenja pevački zahtevnijih

⁹ *Izveštaj* Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975.

¹⁰ *Izveštaj* Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975.

¹¹ *Izveštaj* Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975; *Pozivnica* za uručenje nagrade „Mlado pokolenje“ za životno delo, 19. XII 1975. i Živković 1985, 4.

¹² *Izveštaj* Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975.

¹³ Više videti u: *Izveštaj* Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975.

kompozicija.¹⁴ Pod rukovodstvom Zlatana Vaude, „... hor je ostvario na stotine izvođačkih dela u fundus muzičke produkcije Radio Beograda“ (Sindik, Jakoš i Verbič 2014).

I. Dirigent Zlatan Vauda i koncertne aktivnosti Dečjeg hora RTB – pregled zasnovan na koncertnim plakatima

Kako bismo prikazali doprinos dirigentsko-pedagoškog rada Zlatana Vaude, neophodno je napraviti sažeti osvrt na koncertne aktivnosti Dečjeg hora RTB u periodu od 1953. do 1986. godine, tj. u onom periodu kada je Vauda bio umetnički rukovodilac i dirigent ovog hora.¹⁵ Pored osnovne delatnosti u radu sa ovim horom, Vauda je bio i njegov pedagog, producent, prepisivač notnih zapisa i dr. U ovom segmentu rada pokušaćemo da predstavimo pre svega njegov značaj kao dirigenta, a zatim i vršioca dalje pomenutih funkcija uz pomoć koncertnih plakata i programa, muzičkih kritika i ponekog izveštaja sa radnih letovanja.

Kao dirigent Dečjeg hora RTB, Vauda je dirigovao na javnim koncertima i televizijskim prenosima u zemlji i inostranstvu (Diseldorf, Budimpešta, Reklinghauzen, Pariz i dr.).

1. Jedan od prvih koncertnih plakata koji nam je bio dostupan oglašavao je koncert Dečjeg hora RTB 21. XII 1964. u Dvorani Kolarčevog narodnog univerziteta, a na programu su bila dela iz stare i savremene muzičke literature. Plakat nam pruža informaciju da su povod za održavanje koncerta bila dva jubileja: dvadesetogodišnjica oslobođenja Beograda i dvadesetogodišnjica Radio Beograda u Socijalističkoj Jugoslaviji.¹⁶ Jubileji su bili čest povod organizovanja koncerata koji nisu festivalski ili takmičarski nastupi, a neretko su ti datumi u SFR Jugoslaviji bili povezani sa obeležavanjem državnih praznika ili godišnjica iz NOB-a.¹⁷ Na koncertu su izvođena dela ba-

¹⁴ Programska politika bila je usmerena na uključivanje tehnički složenih dela na repertoar hora. O tome, na primer, svedoče kompozicije koje su tokom godina bile na izvođačkim programima: *Prolećna simfonija* Bendžamina Britna, *Rekvijem* Dmitrija Kabalevskog, *Uspravna zemlja* Dušana Radića, *Pasija po Luki* Kšištofa Pendereckog, *Jovanka Orleanka* Artura Honegera i dr. Više o samom koncertu videti u: Paladin 2013, 38–39.

¹⁵ S obzirom na to da je ovaj rad zasnovan na građi koja u najvećoj meri nije do sada objavljivana, ostali podaci o celokupnom radu Dečjeg hora RTB od njegovog osnivanja do 2012. godine mogu se pronaći u monografiji Aleksandre Paladin – *Dečji hor Radio-televizije Srbije (1947–2012)*, videti: Pladin 2013.

¹⁶ Plakat *Radio televizija Beograd, Dečji hor Radio-televizije Beograd*, Dvorana Kolarčevog narodnog univerziteta, 21. XII 1964.

¹⁷ Više videti u: Ivanović-Barišić 2014 i Lukić Krstanović 2010.

roknih i renesansnih kompozitora, što predstavlja veoma ozbiljan i zahtevan program za dečji hor.¹⁸ U drugom delu koncerta dat je „presek kroz savremeno jugoslovensko stvaralaštvo u oblasti dečje muzike“ (Radenković, 23. XII 1964).

Slika 1

2. Dva koncerta povodom dvadeset godina od oslobođenja FNR Jugoslavije i Beograda održana su na Muzičkoj akademiji i u Državnoj operi u Budimpešti (Mađarska), 4. i 5. IV 1965. godine, u okviru Međunarodnog sastanka dečjih horova.¹⁹ Na ovim koncertima hor se predstavio delima Stevana Stojanovića Mokranjca, Josipa Slavenkog, Zlatana Vaude i drugih domaćih autora.²⁰

Nakon ove male turneje u Mađarskoj, Vauda je dobio i novčanu nagradu za „izvanredno zalaganje, pokazane rezultate i uspešno umetničko reprezentovanje na turneji Dečjeg hora RTB“.²¹

¹⁸ Više videti u: *Program koncerta povodom 20-godišnjice oslobođenja Beograda i 20-godišnjice Radio Beograda u Socijalističkoj Jugoslaviji*, 21. XII 1964, kao i u: Tabeli u prilogu rada.

¹⁹ Sa plakata *Nemzetközi Gyermekkórus Találkozó*, 5. IV 1965.

²⁰ Više videti u: *Programu koncerta Zeneakadémia*, 4. IV 1965. i u: Tabeli u prilogu rada.

²¹ *Rešenje*, Dušan Marković, 12. VI 1965.

**NEMZETKÖZI
GYERMEKKÓRUS TALÁLKOZÓ**

a Magyar Rádió rendezésében
HAZÁNK FELSZABADULÁSÁNAK 20. ÉVFORDULÓJÁN

NYILVÁNOS HANGVERSENYEK:

Április 4. ZENEAKADÉMIA dé. 11
Közös hangverseny

Április 5. ÁLLAMI OPERAHÁZ este 8
a Magyar Rádió Gyermekkorusának
10 éves fennállása alkalmából

Résztevők:

- A Belgrádi Rádió Gyermekkorusa
- A Berlini Rádió Gyermekkorusa
- A Katovicei Rádió Gyermekkorusa
- A Moszkvai Műv. Int. Gyermekkorusa
- A Prágai Rádió Gyermekkorusa
- A Szófiai Rádió Gyermekkorusa

Magyar Rádió Gyermekkorusának jelenlegi és volt tagjai

Magyar Rádió Részvétel az Országos Film- és Televíziótermelési Társaságban (M. Részvétel a. társaság) 100-1000 az 100-1000, a
Közvetítői és Képzési szolgálatok központi igazgatósága (K. Központi igazgatóság) 100-1000, az 100-1000, a
Közvetítői és Képzési szolgálatok központi igazgatósága (K. Központi igazgatóság) 100-1000, az 100-1000, a

Slika 2

3. Jedan od koncerata koji je izazvao brojne pozitivne muzičke kritike u dnevnoj štampi, a što se moglo naslutiti već samim uviđom u podatke sa plakata, održan je 19. VII 1967. u ponoć, u okviru Dubrovačkih ljetnih igara. Pored vremena održavanja (ponoć), po kome je koncert dobio naziv *Ponoćna serenada*, intrigantan je i program, koji su činila dela kompozitora i pesnika koji su u periodu od XIII do XVIII veka stvarali na teritorijama koje je potom obuhvatala SFR Jugoslavija.²² Ono što je posebno interesantno jeste propagiranje muzike pomenutih stvaralaca, u ondašnjim izveštajima nazvanih „starih jugoslovenskih majstora“, a u kontekstu bratstva i jedinstva, jugoslovenstva koje je zagovarao socijalistički režim. Takođe, zanimljivost odabira ovih autora, posebno duhovne muzike, leži u tome da je u periodu socijalizma bilo nepoželjno ili neaktuelno čak i čitati i tumačiti srednjovekovnu književnost i umetnost, o čemu svedoče, pored samih koncerata, i zvučna izdanja koja su objavljivi-

²² Više o programu videti u: Tabeli u prilogu rada i na plakatu *Ponoćna serenada*, 19. VII 1967.

vana u tadašnjoj Jugoslaviji.²³ Program za ovaj koncert nastao je u saradnji sa renomiranim predstavnicima srpske muzike i muzikologije kao što su Dušan Skovran, koji je priredio instrumentalne deonice, i akademik Dimitrije Stefanović, koji je uradio transkripcije starih duhovnih dela. Pored programskog iskoraka, mora se skrenuti pažnja i na zahtevnost ovog programa u izvođačkom smislu i njegovo programsko nepoklapanje sa muzikom za decu, što nije omelo članove Dečjeg hora RTB da njihovo izvođenje bude na zavidnom nivou, a kako se zaključuje iz brojnih kritika.

Slika 3

Kao primer dobre prakse, ovaj koncert dobio je najbolje kritike u dnevnoj i nedeljnoj štampi širom SFR Jugoslavije. Ovdje ćemo, slikovitosti radi, dati izvode iz pojedinih kritika koje su nam bile dostupne, a koje nisu objavljene u monografiji Paladin 2013:

„Ovom priredbom učinjen je pokušaj da se oživi jedna tradicija koja je skromna, ali koja postoji, te se iz nje može osjetiti umjetnička prošlost, nastala spontano, neposredno i na ubjedljivim stručnim zanatskim osnovama. (...) U djelima koja su bila na programu, pokušano je da ostvari i umjetnički, vokalni, poetski i instrumentalni dah prošlih vremena. Dirigent Zlatan Vauda prikazao je sa Dečjim horom plodove jednog predanog umjetničkog rada, a članovi Dečjeg hora i glasovnu svježinu i izvjesno estradno iskustvo“ (Skovran, 22. VII 1967).

²³ Više videti u: Dimić 1988 i Milanović i Maglov 2019, 221–252.

„Koncerti koje su održali ansambli RTB bili su u centru pažnje festival-ske javnosti, muzičke kritike i štampe. Prošlo je već nekoliko dana, a još se u kuloarima Dubrovačkih letnjih igara, stranih posetilaca Festivala, u gradu pod Srđem, priča o ovom jedinstvenom muzičkim doživljajima [muzičkom doživljaju, N. A.]. (...) Dečji hor RTB svojim jedinstveno koncipiranim programom stare jugoslovenske muzike izazvao je interesovanje i time pokrenuo neka programska pitanja, o mestu i ulozi jugoslovenske muzike na ovom festivalu. Ova pitanja tretirana su na konferenciji za štampu koju je organizovao direktor propagande Dubrovačkih letnjih igara, poznati zagrebački muzički pisac i kritičar Nenad Turkalj. Pres-konferencija, održana povodom gostovanja naših ansambala, dokaz je pažnje organizatora prema gostima iz Beograda, a pitanja koja su tretirana – ako i delimično budu usvojena, doprineće obogaćenju repertoara i afirmaciji naše muzike“.²⁴

Pored ovih kritika, pozitivne kritike, čak i veoma glorifikujuće, mogu se pročitati i u sledećim tekstovima u štampi: *Oduševljenje u palati Sponza*,²⁵ *Beogradski trijumfi*²⁶ i *Uspjeh beogradskih horova*²⁷, kao i u tekstu objavljenom u časopisu *Zvuk* (Berdović 1967).

Kao posebno iznenađenje, za vreme Dubrovačkih ljetnih igara pojavila se i ploča sa programom koji je izvođen na *Ponoćnoj serenadi*, a u izdanju Mladinske knjige i Radio-televizije Beograd.

4. U Dvorani Kolarčevog narodnog univerziteta je 8. XI 1967. premijerno u Jugoslaviji izveden *Rekvijem* Dmitrija Kabalevskog. Koncert je organizovao Dom Jugoslovenske narodne armije (Dom JNA), a povodom pedesetogodišnjice Oktobarske revolucije i dvadesetogodišnjice Umetničkog ansambla Doma JNA (mešoviti hor i orkestar) u Beogradu, kome se u izvođenju priključio i Dečji hor RTB. Dakle, ovo je bio još jedan koncert posvećen jubilejima, posebno obeležavanju jubileja Oktobarske revolucije, što je propagirala i potencirala državna politika. Izvedena kompozicija u potpunosti je u skladu s temom obeležavanja baš ovog „crvenoarmejskog“ jubileja.

5. Na koncertu održanom 26. V 1968. u nemačkom gradu Reklinhauzenu (Festsaal des Festspielhauses), Dečji hor RTB izveo je program pod nazivom *Folklor iz Jugoslavije* (Folklore aus Jugoslawien).²⁸

²⁴ *Uspjeh hora i Dečjeg hora RT Beograd*, Milo Asić, muzički urednik Radio Beograda.

²⁵ Više videti u: B. Š. *Oduševljenje u palati Sponza*.

²⁶ Više videti u: Mandić, 26. jul 1967.

²⁷ Više videti u: Kučukalić, 21. jul 1967.

²⁸ Podaci dobijeni sa plakata za koncert *Folklore aus Jugoslawien*. Za više informacija videti monografiju: Paladin 2013, 47–49, a za sam program pogledati i Tabelu u prilogu rada.

Slika 4

6. Koncert, tj. priredba Dečjeg hora pod nazivom *Koncert na letovanju* organizovana je povodom julskih praznika – 4, 7, 13. i 27. VII, a izvedena je 7. VII 1969. godine na terasi hotela u Baškom Polju. Ove informacije, dostupne na plakatu za koncert dopunjuje i skromna naznaka programa: „recital“. U ličnoj arhivi Zlatana Vaude naišli smo i na objavu koncerta preko oglasne stanice.²⁹ To je bila česta pojava u periodu socijalizma, posebno u onim godinama i u mestima gde još uvek nisu bili u velikoj meri dostupni televizori, već je radio predstavljao jedno od glavnih (pored dnevnih i lokalnih novina) sredstava informisanja širokog auditorijuma. Objava je zapisana na papiru, a čitao ju je spiker 6. jula 1969. na oglasnoj stanici povodom koncerta i boravka Dečjeg hora RTB u Vojnom odmaralištu „Baško Polje“ Baška Voda (kod Makarske). S obzirom na to da je objava u transkriptu već objavljena, više videti u: Paladin 2013.

Pored objave, u Vaudinoj ličnoj arhivi pronašli smo i konferansu za koncert, koju je vodila Vesna Gucunski, a njom je, pored programa, predstavljen ukratko i sam rad Dečjeg hora RTB:

„Dragi gosti, predstavljam vam Dečji hor RTB, koji zajedno sa vama provodi letnji odmor u ovom odmaralištu. Dečji hor RTB osnovan je 1947.

²⁹ Više videti: *Objava koncerta preko oglasne stanice*, 6. VII 1969.

godine. U prvo vreme, njegov rad se odvijao u ispunjavanju potreba programske politike radija, naročito u dečjim emisijama. Hor se razvijao na bogatoj, stilski raznolikoj horskoj literaturi za decu, iz pera domaćih i stranih kompozitora. Pored pripremanja emisija, Dečji hor RTB pojavljivao se i na koncertnim podijumima u gradovima naše zemlje i van njenih granica. Sa uspehom je hor učestvovao i u izvođenju većih dela oratorijalne literature, kao što su: Pasija po Mateju od J. S. Baha, Jovanka Orleanka od Honegera, Prolećna simfonija i Ratni rekvijem Britna, Pasija po Luki Pendereckog, Opelo Kostića... Ovaj hor učestvovao je i na Dubrovačkim letnjim igrama 1966 i 1967 g, kao i na međunarodnim festivalima dečjih horova u Diseldorfu 1957, u Budimpešti 1965, i Zapadnoj Nemačkoj 1968, i ove godine u Austriji, Italiji, Francuskoj, a nedavno je bio učesnik Dečjeg festivala u Šibeniku. Dečji hor RTB vodili su: Ljubomir Kocić, koji je i inicijator za njegovo osnivanje, Srđan Barić, a od 1952 Zlatan Vauda. Večerašnjim nastupom obeležavamo i sećanje na državne praznike: 4, 7, 13, i 27 juli. Zato ćemo kao prvo izvesti recital – horsku recitaciju, a zatim program koga ispunjavaju horske pesme. Recitalom i koncertnim delom rukovodi dirigent dečjeg hora Zlatan Vauda. Izet Sarajlić: 'rođeni 1923, streljani 1942'".³⁰

Slika 5. Ručno rađen plakat

³⁰ Konferansa za svečanu priredbu u čast julskih praznika, 7. VII 1969.

Na detaljan koncertni program, sastavljen od kompozicija izvođački raznovrsnih i zahtevnih, posebno za dečji hor, naišli smo takođe u dokumentu *Konferanse za svečanu priredbu*. Još jedna zanimljivost koja se uočava iz programa jeste izvođenje dve Vaudine kompozicije, što, čini se, predstavlja čast autoru i dirigentu, ali ga i promovise kao kompozitora, posebno upućenog na komponovanje muzike za decu. Dela koja su izvedena ovom prilikom potpisuju kompozitori različitih stilova i pravaca u muzici, ali i različitih nacionalnosti, što posebno ističe jugoslovenstvo ispred pojedinačnih narodnosti, kao i kvalitet hora koji može da izvede ovako raznolika dela. Dakle, autori izvedenih dela bili su, pored Zlatana Vaude, Ivan Lukačić i Petar Hektorović, kao renesansni i barokni hrvatski kompozitori, Mark Antonio Romano,³¹ zatim „otac“ srpske muzike Stevan Stojanović Mokranjac, Đorđe Karaklajić, osnivač Velikog narodnog orkestra Radio Beograda, koji je okupio „zlatnu“ generaciju radio-pevača i sakupljao i obrađivao narodne i gradske pesme, zatim Ludmila Frajt, prva kompozitorica elektronske muzike u jugoslovenskoj istoriji i kompozitorica muzike za filmove i radio-drame, Aleksandar Obradović, Nikola Hercigonja, Karel Pahor, Stanojlo Rajčić i dr.³²

O tome koliko je koncert bio izvođački uspešan, ali posebno o disciplini, lepom ponašanju dece i drugarstvu koje su pokazali, pa samim tim i o značaju koji amaterska delatnost ima u odgoju dece, svedoče priznanje i zahvalnica koje je dobio Dečji hor RTB od uprave vojnog odmarališta „Baško Polje“ i uprave Beogradskog dečjeg odmarališta „Promajna“:

„Uprava vojnog odmarališta 'Baško Polje' odaje priznanje Dečjem horu Radio-televizije Beograd i njegovom dirigentu Zlatanu Vaudi za uspešno izveden svečani koncert u čast julskih praznika (4., 7., 13., i 27. juli) koji je održan na terasi hotela na dan 7. jula o.g. - Posetioci koji su ispunili sva sedišta do poslednjeg mesta oduševljeno su slušali horsku recitaciju Izeta Šarajlića 'Rodjeni 1923, streljani 1942', i koncertni program. U isto vreme uprava letovališta daje pozitivno ocenu što se tiče discipline i ponašanja članova ovog vašeg kolektiva kao i svesrdnu saradnju sa drugovima koje ste odredili njihove pratiocice [odredili za njihove pratiocice, N. A.]“³³

„Dečje odmaralište u Promajni koje već mnogo godina koriste uglavnom deca sa teritorije grada Beograda zahvaljuje se DEČJEM HORU RTB

³¹ Za ovog kompozitora nismo uspeli da pronađemo nijedan podatak.

³² Više o programu koncerta videti u: Tabeli u prilogu rada.

³³ *Priznanje*, Miletić Milinko pukovnik, Baško Polje, 18. jula 1969.

i njegovom umetničkom rukovodiocu VAUDI ZLATANU za izvedeni koncertni program koji je slušan od velikog broja naše dece na dan 5. jula u 20,30časova. Posebno nas je obradovalo što je ta priredba bila namenjena sećanju Dana borca i Ustanku naroda Srbije. Vaša deca su u isto vreme obnovila sećanje na njihova ranija letovanja u ovom odmaralištu, što se videlo po tome da je koncert bio posećen i od strane stanovnika ovog kraja. Srdačna hvala!“³⁴

7. Prve Beogradske muzičke svečanosti (BEMUS), održane od 7. do 19. X 1969. godine, obeležio je i nastup Dečjeg hora RTB. Koncert je održan 11. X 1969. u Atrijumu Narodnog muzeja. Pored osnovnih informacija (učesnici, datum, mesto, vreme održavanja i dr.) sa različitih plakata i objava koje su izrađene za prvi BEMUS, saznajemo i čije kompozicije su izvođene. Na prikazanim objavama koncerta primećujemo da su imena autora napisana ćirilicom i prilagođena srpskom jeziku, kao što je to, na primer, slučaj sa kompozitorom po imenu Franciscus Bossinensis, koji je predstavljen kao „Bosanac“. Još jedna stvar na koju bi trebalo obratiti pažnju jeste nepoklapanje imena recitatora – na dva plakata se nalazi Branko Pleša, dok je na trećem naznačen Danilo Srećković.

Iz programa za koncert mogu se dobiti potpunije informacije o samim delima: „Program koncerta Dečjeg hora Radiotelevizije Beograd predstavlja antologijski izbor iz njegovog bogatog i stilski raznovrsnog repertoara, sa naglaskom na staroj muzici jugoslovenskih naroda“.³⁵ Takođe, u programu je data kratka analiza ovih kompozicija na srpskom i engleskom jeziku, što svedoči o ozbiljnosti pripremanja koncerta.³⁶ Prema informacijama iz programa, na koncertu su učestvovali: Dečji hor RTB, Danilo Srećković – recitator, Olivera Đurđević – čembalo, Instrumentalni ansambl: Bogosavljević, Bešević, Graseli, Kulenović, Rozman, Đurić, Vidmar, dirigent Zlatan Vauda. Program koncerta veoma je sličan programu izvedenom dve godine ranije, 1967. na Dubrovačkim ljetnim igrama. Napominjemo da program sadrži detaljnije informacije o delima koja su izvedena i imenima njihovih autora: Kir Atanasiu, Kir Andreu,³⁷ Kir Stefan Srbini, Petar Hektorović, Anonimus XVIII vek, Smederevski besednik

³⁴ *Zahvalnica*, Uprava Beogradskog dečjeg odmarališta Promajna, 8. jula 1969.

³⁵ *Program koncerta*, štampa „Slobodan Jović“, Beograd, 11. X 1969.

³⁶ O programu koncerta više videti u: Tabeli u prilogu rada.

³⁷ O autorima Kir Atanasiu i Kir Andreu nismo uspeli da pronađemo podatke u literaturi.

sredina XV veka,³⁸ Franciscus Bossinensis, Ivan Bunić, Jakob Petelin Gallus, Tomaso Cecchini, Marc Antonio Romano, Stijepo Đurđević, Ivan Lukačić i Vinko Jelić.³⁹ Razlog sličnosti u programima ovog i prethodno pominjanog koncerta možemo tražiti u prilici da se izvede muzika koja se retko izvodi i koja je gotovo nepoznata. Takođe, zahtevnost programa je iziskivala veliki trud i vreme da se on i kvalitetno pripremi, te su u rad hora bili uključeni i pominjani stručnjaci – Dušan Skovran i Dimitrije Stefanović, koji su uložili svoj trud i vreme, pa je i sve to trebalo uvažiti i promovisati.

Kao i za svaki, pre svega po repertoaru intrigantniji ili po značaju jubileja važniji koncert, i za ovaj smo naišli na pozitivne muzičke kritike:

„Juče je u atrijumu Narodnog muzeja, sa početkom u 17 čas. nastupio Dečiji hor Radio-Televizije Beograd, pod upravom Zlatana Vaude. Za koncert ovog istaknutog ansambla RTV Beograd vladalo je veliko interesovanje, tako da je čitav atrijum, uključujući i galeriju, bio ispunjen posetiocima, koji su srdačno pozdravili izvođače. (...) Zahvaljujući izvršnoj interpretaciji Dečijeg hora, koji je sa sigurnošću vodio Zlatan Vauda, publika je mogla da oseti sve lepote naše stare muzike“ (Jučerašnji festivalski koncerti, 1969).

„Posle vrlo uspešnog i zanimljivog koncerta Dečijeg hora RTV Beograd (Dirigent: Zlatan Vauda) koji je održan u Atrijumu Narodnog muzeja, zamolili smo druga Vaudu za razgovor. 'Zadovoljan sam uspehom mojih malih pevača', rekao je Vauda. 'O BEMUS-u mislim da je to manifestacija koja čini ravnotežu sa Zagrebačkim muzičkim bijenalom, i ljubljanskim letnjim festivalom. Za mene, to je jedan 'trijumvirat' koji će sigurno mnogo doprineti našoj muzičkoj kulturi. Ovo treba da bude početak jedne divne tradicije“ (Nepoznati izvor, 1969).

8. Na sledećem plakatu koji nam je bio dostupan u ličnoj arhivi Zlatana Vaude nalazimo koncert iz 1974. godine. U saradnji sa Zagrebačkom filharmonijom i Horom umetničkog ansambla JNA, Dečiji hor RTB pripremio je *Ratni rekvijem* op. 66 Bendžamina Britna i izveo ga 15. VII 1974. na Dubrovačkim ljetnim igrama, što je Dečjem horu bio deveti put da izvodi ovo delo. Ovom prilikom dirigent je bio

³⁸ Iako je Smederevski besednik uvršten u Program, iz koga bi se zaključilo da je i on jedan od kompozitora čija su se dela izvodila, on je zapravo autor nadgrobnog slova iz XV veka – „Nadgrobna reč despotu Đurđu Brankoviću“ (više videti u: Bogdanović 1980), koja je u Programu koncerta nazvana „Plać za despotom Brankom Đurđevićem“. Ovo delo je recitator izvodio na koncertu (ne možemo sa sigurnošću tvrditi da li u celini ili su samo fragmenti dela recitovani).

³⁹ Program sa svim potrebnim podacima može se pogledati i na sajtu: BEMUS, Dečiji hor RTB.

Milan Horvat⁴⁰, a Dečji hor je pripremio Vauda. I o ovom koncertu pisane su kritike, koje su hvalile dobru uvežbanost programa i visok izvođački nivo.⁴¹

Ono što se iz plakata i programa ne može saznati, a pronalazimo u tekstu *Uputstvo članovima Dečjeg hora RTB i njihovim roditeljima u vezi boravka na Dubrovačkim igrama i odmoru od 12 do 26 jula 1974 godine*, jeste to da su Dubrovačke ljetne igre te godine imale i svečani karakter u smislu obeležavanja jubileja (30 godina od završetka Drugog svetskog rata). Takođe, iz ovog *Uputstva* saznajemo i da su naporne pripreme za koncert zahtevale „puno odricanja i napora od strane članova hora (svakodnevne probe – i subotom i nedeljom – od 9,30–13 časova), pogotovo kada se ima u vidu da je kraj školske godine zahtevao takođe punu angažovanost. Osim toga Dečji hor pozvan je da snimi 11 varijanti naše himne, što takođe traži veliku odgovornost“,⁴² kao i organizaciju puta i smeštaja i dr. Pored *Uputstva*, postoji i *Izveštaj sa puta*, u kome su pohvaljena deca, kao i koncertno izvođenje, što je dovelo i do toga da je „drug Depolo (...) u razgovoru sa Zlatanom Vaudom izrazio želju da Dečji hor predloži program za učestvovanje na sledećim letnjim igrama. Smatramo da Muzička produkcija podrži ovaj predlog, kao i to da Dečjem horu da priznanje za uspešno zalaganje na ovogodišnjim jubilarnim Dubrovačkim letnjim igrama“.⁴³ Ono što bismo ovom prilikom naglasili jeste – a što je važno i nije čest slučaj sa arhivskom građom – da su sačuvani dokumenti koji se dopunjuju (*Uputstvo* i *Izveštaj*), a što nam omogućava da se napravi uporedna analiza onoga što je predloženo i onoga što je ostvareno.

9. Kao jedan od najznačajnijih nastupa, o kome saznajemo iz novinskih članaka, izdvaja se nastup Dečjeg hora RTB sa Vaudom 1974.

⁴⁰ Milan Horvat bio je dirigent i pijanista koji je rođen u Hrvatskoj 28. VII 1919, a preminuo 1. I 2014. u Austriji. Studije klavira završio je 1946. godine na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, dirigovanje je pohađao privatno, a doktorirao je i prava. Bio je dirigent Simfonijskog orkestra Radio Zagreba, vođa orkestra Irskog radija u Dublinu, šef dirigent i direktor Zagrebačke filharmonije, šef dirigent Simfonijskog orkestra Austrijskog radija u Beču, šef dirigent Simfonijskog orkestra u Gracu, a radio je i kao profesor dirigovanja na Muzičkoj akademiji u Zagrebu i na Visokoj muzičkoj školi u Gracu (više videti u: Kovačević 1974, 162).

⁴¹ Pozitivne kritike izašle su i u slovenačkom časopisu *Hrestak*, 29. VII 1974, kao i u časopisu *Vjesnik*: Tomašek, 17. VII 1974.

⁴² *Uputstvo članovima Dečjeg hora RTB i njihovim roditeljima u vezi boravka na Dubrovačkim igrama i odmoru od 12 do 26 jula 1974 godine* sačinio je Zlatan Vauda.

⁴³ *Izveštaj sa puta*, 27. VII 1974, dirigent hora Vauda.

u Parizu na priredbi UNICEF-a.⁴⁴ Hor od četrdeset dvoje članova učestvovao je „u tradicionalnoj godišnjoj Gala priredbi UNICEF-a posvećenoj deci sveta“ (Otašević, 2. XII 1974). Priredba je mogla da se gleda na televiziji u direktnom prenosu, a tom prilikom hor je pevao „po jednu kompoziciju naših autora Aleksandra Obradovića i Đorđa Karaklajića i po jednu englesku i francusku dečju pesmu“ (Otašević, 2. XII 1974). S obzirom na to da je program bio složen, samo izvođenje, prema kritikama, bilo je na najvišem nivou: „deca, po uzrastu učenici ranih razreda osnovnih škola, dostojno su nas zastupala“ (Božičković, 28. VI 1975). Ipak, zapaženo je da taj izvođački domet nije mogao da oduševi samo „onu razmaženu svet-sku publiku u ženevskom gledalištu (što smo uostalom i čuli kada je aplaudirala), iako su svi naši mali izvođači impresionirali svojim (...) držanjem i ponašanjem na sceni“ (Božičković, 28. VI 1975).

10. Iz programa/plakata saznajemo da je iste godine Dečji hor RTB učestvovao na Dubrovačkim ljetnim igrama na Držičevoj poljani. Simfonijski orkestar i mešoviti hor Radio-televizije Beograd je pod dirigentskom palicom Milana Horvata izveo *Rekvijem* Kabaljevskog, 23. VIII 1975. godine.⁴⁵ Dečji hor RTB je za tu priliku spremio Vauda. Pod okriljem državne kulturne politike, koja je velikim delom bila usmerena ka osmišljavanju programa za obeležavanje državnih praznika i različitih godišnjica koje se odnose na narodno-oslobodilačku borbu i Drugi svetski rat,⁴⁶ izvedeno je ovo revolucionarno, „crvenoarmejsko“ delo. Kao i sam koncert, ono je „posvećeno uspomeni onih koji su poginuli u borbi protiv fašizma“.⁴⁷ Te godine se obeležavalo trideset godina od završetka Drugog svetskog rata.

Iz nekoliko muzičkih kritika saznajemo da je koncert izvođački bio na visokom nivou, sa posebnim akcentom na izvođenje Dečjeg hora RTB, koji je „posebno lepo i prijatno delovao, (...) koji je krasila čista intonacija i jasna dikcija“, ali „samo delo nije stilski ujednačeno“ (Ozgijan, 1. IX 1975). Još jedna kritika bila je upućena autoru, ali je zato posebno istaknut Dečji hor RTB, kako od strane autora kritike, tako i od strane publike: „Veliki trud i zalaganje svih izvodilaca s Milanom Horvatom na čelu nije dao očekivanog rezultata. To

⁴⁴ Više o ovom nastupu videti i u: Paladin 2013, 69–70.

⁴⁵ *Rekvijem* za soliste, mešoviti hor, dečji hor i orkestar, na tekst Roberta I. Roždestvenskog.

⁴⁶ Više o tipovima masovnih okupljanja, načinima njihove organizacije i upravljačkim telima, zatim temama praznovanja, kao i motivima formiranja novih praznika, videti u: Lukić Krstanović 2010 i Ivanović-Barišić 2008.

⁴⁷ Program/plakat *Dubrovačke ljetne igre*, D. Kabaljevski, *Requiem*.

posebno valja zažaliti zbog izvrsnih solista i zborova, zbog kojih je Dječji (dirigent Zlatan Vauda) stekao simpatije svih prisutnih posjetilaca“ (Kovačević, 27. VIII 1975.).

11. Sledeći plakat koji smo pronašli u ličnoj arhivi Zlatana Vaude i imali prilike da analiziramo tiče se koncerta Dečjeg hora RTB koji je održan deset godina nakon prethodno pomenutog koncerta. Ograničena dostupnost plakata i programa koncerata za potrebe izrade ovog rada uslovlila je ovu veliku prazninu u saznanjima o radu Dečjeg hora RTB. Baš u periodu za koji nam nedostaju podaci – od 1975. do 1984. godine – državna kulturna politika bila je izuzetno bogata i sve više razvijana. Koncert je priređen 23. II 1984. pod dirigentskom palicom Zlatana Vaude u Galeriji SANU, jednom od najznačajnijih kulturnih prostora u Beogradu.⁴⁸

12. Oproštajnu besedu u okviru jubilarnog koncerta u čast Vaudinog odlaska u penziju održao je Slobodan Atanacković 20. IV 1986. godine.⁴⁹ Koncert je održan na Kolarčevom narodnom univerzitetu kao promenadni koncert u okviru festivala „Muzika u Srbiji“, a ovo je ujedno bio i poslednji Vaudin nastup kao dirigenta Dečjeg hora RTB pred njegov odlazak u penziju. Na ovom nastupu hor je pevao čak četrdeset numera domaćih autora, među kojima su se našla dela Stevana Stojanovića Mokranjca, Miloja Milojevića, Marka Tajčevića, Dejana Despića, Slobodana Atanackovića, Radoslava Anđelkovića, Borivoja Popovića, Zlatana Vaude, Ludmile Frajt i Dušana Radića. Tom prilikom su dvadeset dve numere prvi put izvedene.⁵⁰

Pred poslednji, oproštajni koncert u dnevnom listu *Borba* objavljen je intervju sa Vaudom i najavljen koncert koji zaokružuje 32 godine njegovog rada sa Dečjim horom RTB. Kao kruna njegovog rada u intervjuu je istaknuto da „ono što može da raduje svakog muzičara, jeste to da su deca, koja su za 32 godine prošla ovim horom zavolela muziku. Njih tridesetoro se danas profesionalno bavi umećnošću“ (Stojković, 18. IV 1986).

II. Pedagoški rad Zlatana Vaude kao dirigenta Dečjeg hora RTB

Još jedan način na koji je Vauda doprineo razvoju horske amaterske delatnosti, posebno dečje, jeste njegov pedagoški rad zasnovan na dugoj i kvalitetnoj dirigentskoj delatnosti u Dečjem horu RTB.

⁴⁸ Više videti na plakatu: *Dečji hor Radio-televizije Beograd, Galerija Srpske akademije nauka i umetnosti*.

⁴⁹ Više videti na plakatu: *Zlatan Vauda, Oproštajna beseda*.

⁵⁰ O programu koncerta više videti u: Tabeli u prilogu rada.

Naime, Vauda je bio angažovan nekoliko godina od strane Pedagoškog zavoda Beograda, Udruženja muzičkih pedagoga Srbije, AP Vojvodine i Crne Gore, kao predavač na seminarima za nastavnike muzike. Neke od tema kojima se bavio bile su „Postupnost u radu sa horom, Osnova vokalne tehnike, Korepeticija, Osnovi akustike, Tekst u muzici i dr.“.⁵¹ Pored predavanja bio je i član žirija na opštinskim, gradskim i republičkim takmičenjima horova. U novembru 1974. Vauda je bio imenovan za saradnika Prosvetno-pedagoškog zavoda grada Beograda,⁵² što posebno ističe njegov značaj u formiranju kadrova za rad sa dečjim horovima, a doprinosi i razvoju amaterske dečje horske delatnosti, pre svega na teritoriji Beograda, pa i u republici. Ovakva prilika data mu je uz obrazloženje da je „istaknuti stručnjak i umetnik na ovom polju muzičke aktivnosti“.⁵³ Stoga mu je, shodno okvirima kulturne politike države, bio dodeljen zadatak da poseti osnovne škole u Beogradu, prisustvuje horskim probama i da savetima pomogne nastavnicima u radu. Vaudin rad na muzičkom vaspitanju dece, kao i razvoju i usmeravanju segmenta kulturne politike koji se tiče dečjeg horskog amaterizma, odvijao se i u okvirima muzičke pedagogije. O tome svedoči iniciranje publikovanja *Zbornika I*, u izdanju Saveta za brigu i vaspitanje dece Savezne Republike Srbije.⁵⁴ Takođe, Vaudin doprinos uočava se i u saradnji sa PGP RTB-om, kao i u izdavanju četiri gramofonske ploče sa Dečjim horom RTB i dr.

III. Kompozitorski doprinos muzici za decu

Kao školovani kompozitor, Vauda je, pored ozbiljne muzike za odrasle, koju je u ranoj fazi komponovao u stilu neoromantizma, a kasnije je osavremenio posebno vodeći računa o zvučnom slikanju, komponovao i veliki broj kompozicija za decu, čime je značajno obogatio korpus nacionalne muzičke literature na tom polju. Pisao je instrumentalna dela, među kojima mu je najznačajnija kamerna muzika, a pored njih i vokalna dela, sa posebnim osvrtom na horsku

⁵¹ *Izveštaj* Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975.

⁵² Vauda biva imenovan za saradnika Prosvetno-pedagoškog zavoda grada Beograda 20. XI 1974. godine.

⁵³ Više videti u: *Izveštaj* Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975.

⁵⁴ Kako smo pronašli u arhivskom dokumentu, ovaj „Zbornik I štampan je u 4000 primeraka i razaslat je gotovo svim školama u Srbiji“, a Zlatan Vauda je „organizovao sve: od prepisa nota, korekture i saradnje sa PGP RTB koji je svesrdno pomogao da se Zbornik I opremi i sa snimcima štampanih pesama (snimci Dečjeg hora RTB, dve pesme hor Kolibri)“ (*Izveštaj* Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975).

muziku.⁵⁵ Komponovao je brojna dela za decu, među kojima i „operu za decu 'Ježeva kuća' (...) dečji oratorij 'Mesec ljubavi', niz dečjih horova, i desetak muzika za dečje radio-igre“ (Živković 1985, 4). Napisao je preko pedeset dečjih pesama (prema izveštaju iz 1975),⁵⁶ kompozicije za dečji hor, četrnaest radio-igara za decu i dr.⁵⁷

Jedno od najznačajnijih dela muzike za decu jeste prva dečja opera *Ježeva kuća*, koja je premijerno izvedena 1963. godine u Narodnom pozorištu u Sarajevu. Jedan zanimljiv kompozicioni momenat u polju primenjene muzike jeste komponovanje muzike na tekstove Jovana Jovanovića Zmaja, naručeno za izvođenje scena po pesmama čika Jove Zmaja. Ove tekstove, tj. numere izvodila je dečja recitatorska sekcija Beogradskog dečjeg pozorišta „Boško Buha“ na Kolarčevom narodnom univerzitetu, prema našem saznanju, 1953. godine (ovaj podatak nalazimo pribeležten rukom na jednom papiru u ličnoj arhivi Zlatana Vaude). Nažalost, ni u jednom dokumentu do kog smo došli nije navedena godina u kojoj je ovaj nastup održan, a potvrdu godine nismo mogli da dobijemo ni u Zadužbini Ilije M. Kolarca.

Ono što čini simbiozu njegovog dirigentskog delovanja, pedagoškog rada sa horom i kompozicionog načina mišljenja zapravo se ogleda u njegovoj muzici za decu, koja je bila dopadljiva, laka za pamćenje, sa melodijama prilagođenim deci – melodijama malog obima.

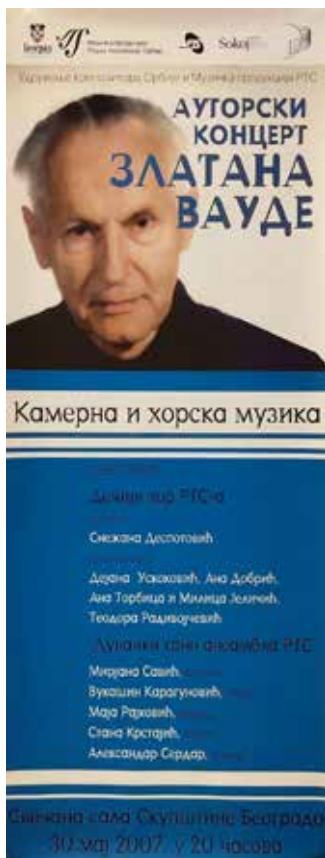
Slika 6

⁵⁵ Više o kompozitorskom opusu i stilu komponovanja Zlatana Vaude videti u: Kovačević 1984.

⁵⁶ Više videti u: *Izveštaj* Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975.

⁵⁷ Više videti u: Trajković 2021.

Samo tri godine pre nego što je preminuo (2010), SOKOJ, Udruženje kompozitora Srbije i Muzička produkcija RTS pripremili su Vaudi autorski koncert, održan 30. V 2007. godine u Svečanoj sali Skupštine Beograda.⁵⁸ Njegove numere za decu izvodio je Dečji hor RTS, što je zaokružilo njegov umetničko-pedagoški rad.

Slika 7

Zaključna razmatranja

Početna pretpostavka izneta u radu koja se ticala brojnosti i značaja informacija koje se nalaze na plakatima i programima koncerta na kraju istraživanja je delom opovrgnuta. U najvećem broju slučaja ni plakati, pa ni sami programi nisu sadržali dovoljan broj informacija da bi se mogla napraviti uporedna analiza, pa čak ni dublja analiza jednog koncerta, što nama u ovoj prilici i nije bio cilj. Što se tiče sklapanja opšte slike i pozicije Dečjeg hora RTB u periodu

⁵⁸ Više videti na plakatu: *Autorski koncert Zlatana Vaude*, 30. V 2007.

delovanja Zlatana Vaude kao dirigenta i umetničkog vođe ansambla, uvidom u dostupne plakate i programe, uspeli smo da dobijemo ne-celovitu, ali opet homogenu sliku pozicije ovog ansambla i Zlatana Vaude u segmentu kulturne politike koja se ticala horskog, posebno dečjeg amaterskog stvaralaštva. Naime, Dečji hor RTB kao hor javnog, republičkog medijskog servisa bio je hor sa većim materijalnim mogućnostima od drugih dečjih horova, koji su najčešće bili školski i horovi pri domovima kulture (kasnije kulturnim centrima), imao profesionalne horovođe, ali je zbog svog statusa imao i veću odgovornost i dužnost sprovođenja i delovanja u okvirima državne kulturne politike. Prema tome koji je repertoar bio izvođen (*Ratni rekvijem* B. Britna, *Uspavana zemlja* D. Radića i dr.), na kojim mestima je nastupao hor (Kolarčev narodni univerzitet, Narodni muzej i dr.), za koje praznike i jubileje (Dan borca, Ustanak naroda Srbije i dr.), uviđamo njegov značaj i mesto u okvirima socijalističke kulturne politike, koja je, pored amaterizma, posebno horskog, propagirala uključivanje dece i mladih u kulturni život i njihovo okretanje ka državnoj, socijalističkoj ideologiji bratstva i jedinstva, entuzijazma u radu, poštovanja socijalističke kulture i tradicije i dr.

Dakle, primetno je da je rad Dečjeg hora RTB, osnovanog u prvim posleratnim godinama, bio prevashodno usmeren ka programskim potrebama institucije osnivača – Redakcije za decu RTB. Sa dolaskom Zlatana Vaude za dirigenta delatnost hora se razvijala i proširivala na potrebe čitave muzičke javnosti, ne izostavljajući ni rad u samom Radiju. Česte probe i požrtvovan rad pevača i dirigenta doveli su do visokog nivoa ovaj ansambl, te je on bio učesnik brojnih festivala, održavao celovečernje koncerte, a u velikom broju slučajeva bio pozivan radi obeležavanja jubileja institucija i državnih praznika, kao što su bili julski praznici, što je i predstavljalo jedan od važnijih elemenata državne kulturne politike. Ovaj ansambl je održavao koncerte i u zemlji, ali i u inostranstvu – Mađarska, Francuska, Austrija, Nemačka i dr.

Pored analiziranja dostupnih izvora poput plakata i koncertnih programa, mogu se izdvojiti i muzički programi, tj. dela koja su izvođena, što nas upućuje u dva pravca: 1) razmišljanje o delima koja su bila „poželjna“ u okvirima kulturne politike i uklapanje u nju, i (2) kvalitativni nivo ansambla u odnosu na složenost kompozicija koje izvodi. Kada je u pitanju prvi pravac, tj. „poželjnost“ dela, dolazimo do zaključka da je Dečji hor RTB izvodio dela koja su bila prihvaćena i svakako poželjna, kao što su: *Ratni rekvijem* Bendžamina Britna, *Opomene* Zorana Hristića i dr. Iz programa koji je izvodio ovaj an-

sambl zaključuje se da je njegov umetnički nivo bio neretko i iznad nivoa horova za odrasle, a ovome svedoče i kritike iz dnevne štampe.

Ono što je u radu ovog ansambla bilo posebno u skladu sa kulturnom, pa i politikom uopšte, jeste formiranje dece, buduće omladine i radnih ljudi u socijalno stabilne, druželjubive, vredne i disciplinovane osobe, koje će poštovati umetnost i kulturu, sticati znanja o njima, ali ih i konzimirati.⁵⁹ Za ovakav rezultat najzaslužniji je dirigent Zlatan Vauda, koji je svojim pedagoškim sposobnostima izgradio ovakvu reputaciju hora, zbog čega je i dobio brojna državna priznanja.⁶⁰

Ljubav prema domovini i muzici koja se uočava u radu Zlatana Vaude i članova Dečjeg hora RTB mogla se videti i samo iz koncertnih plakata i programa, a posebno čuti u dečjim glasovima, koji su sa ponosom uvežbano izvodili, promovisali i afirmisali domaću umetničku muziku i na taj način posebno doprineli umetničkom i muzičkom životu SFR Jugoslavije, svoje domovine.

Izvori

BEMUS, Dečji hor RTB. Dostupno na: <https://www.bemus.rs/sr/1-bemus/decji-hor-rtb-1-bemus.html> (pregledano 20. juna 2023).

B. Š. *Oduševljenje u palati Sponza*.

Božičković, Olga. 1975. Mali ekran na tekućoj traci, Osvetlali obraz. *Politika*, 28. jun.

Hrestak, Siniša. 1974. 25. Dubrovniške poletne igre, Prvi dnevni v znamenju glasbe. *Večer*, 29. jul.

Izveštaj sa puta, 27. VII 1974, dirigent hora Vauda.

Izveštaj Zlatana Vaude Muzičkoj produkciji RTB, 14. IV 1975.

Jučerašnji festivalski koncerti, 1969.

Koncertni plakati i koncertni programi iz ličnog fonda Zlatana Vaude, u vlasništvu Marije Vaude.

Konferansa za svečanu priredbu u čast julskih praznika, 7. VII 1969.

Kovačević, K. 1975. Suvišan trud „Rekvijem“ Dmitrija Kabaljevskog i drugi koncert Zagrebačkih solista. *Borba*, 27. avgust.

Kučukalić, Z. 1967. Uspjeh beogradskih horova. *Oslobođenje*, 21. jul.

⁵⁹ O tome koliki je značaj imala omladina u formiranju i održavanju socijalističkih vrednosti za državu, svedoče činjenice da su se u skoro svakom mestu osnivali domovi omladine, formirala brojna i različita omladinska udruženja – sportska, kulturna i dr., organizovale manifestacije za mlade i igranke, postojala Omladinska nedelja, državni praznik Dan mladosti i dr. O odnosu socijalističke prakse prema mladima više videti u: Lukić Krstanović 2010.

⁶⁰ Više o ovome videti u: Otašević, 2. XII 1974.

- Mandić, I. 1967. Beogradski trijumfi. *Vjesnik*, 26. jul.
- Nacionalni savet slovenačke nacionalne manjine, Povelja Zlatan Vauda.
Dostupno na: <https://slovinci.rs/povelja-zlatan-vauda/> (pregledano 5. septembra 2023).
- Nepoznati izvor, 1969.
- Objava koncerta preko oglasne stanice*, 6. VII 1969.
- Otašević, B. 1974. Dečji hor RT Beograd sa dirigentom Zlatanom Vaudom, Susret uoči polaska, Mali pevači na velikoj priredbi UNICEF-a u Parizu. *Politika*, 2. decembar.
- Ozgijan, Petar. 1975. Sa Dubrovačkih letnjih igara, Koncert na kraju leta. *Politika*, 1. septembar.
- Pozivnica za uručenje nagrade „Mlado pokolenje“ za životno delo*, 19. XII 1975.
- Priznanje*. Miletić Milinko pukovnik, Baško Polje, 18. jula 1969.
- Radenković, Milutin. 1964. Koncert Dečjeg hora Radio-televizije. *Borba*, 23. decembar.
- Rešenje*. Dušan Marković, 12. VI 1965.
- Skovran, Dušan. 1967. *Dubrovački vjesnik*, br. 875, 22. jul.
- Srpska akademija nauka i umetnosti, Zbirka odlikovanja Arhiva SANU.
Dostupno na: <https://www.odlikovanja.sanu.ac.rs/web/rs/darodavci/branko-copic/galerija/K34-22> (pregledano 20. juna 2023).
- Stojković, M. 1986. Prijatelj mladih. *Borba*, 18. april.
- Tomašek, Andrija. 1974. Veliko izvođačko dostignuće. *Vjesnik*, 17. jul.
- Uputstvo članovima Dečjeg hora RTB i njihovim roditeljima u vezi boravka na Dubrovačkim igrama i odmoru od 12 do 26 jula 1974 godine*, 1974.
- Uspeh hora i Dečjeg hora RT Beograd*. Milo Asić muzički urednik Radio Beograda.
- Zahvalnica*. Uprava Beogradskog dečjeg odmarališta Promajna, 8. jula 1969.

Literatura

- Aksić, Nina. 2023. *Kultura svih ili kultura za sve*. Beograd: Etnografski institut SANU.
- Berdović, Vladimir. 1967. „XVIII dubrovačke ljetne igre“. *Zvuk* 79: 45–48.
- Ivanović-Barišić, Milina. 2008. „Vreme praznika“. U *Slike kulture nekad i sad: 60 godina Etnografskog instituta SANU*, ur. Zorica Divac i Dragana Radojičić, 257–268. Beograd: Etnografski institut SANU.
- Ivanović-Barišić, Milina. 2014. „Praznična sećanja u Srbiji od sredine 20. veka do danas“. *Glasnik Etnografskog instituta SANU* 62 (1): 275–287. <https://doi.org/10.2298/GEI1401273I>
- Kovačević, Krešimir (ur.). 1984. *Leksikon jugoslovenske muzike*, 2. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod „Miroslav Krleža“.
- Lekić, Bogdan. 2006. *Arhivistika*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

- Lukić Krstanović, Miroslava. 2010. *Spektakli XX veka: muzika i moć*. Beograd: Etnografski institut SANU.
- Milanović, Biljana i Marija Maglov. 2019. „Mokranjac on Repeat: Reaffirming Musical Canon Through Sound Recordings (PGP-RTB/RTS Discography)“. *Muzikologija/Musicology* 27: 221–252. <https://doi.org/10.2298/MUZ1927221M>
- Paladin, Aleksandra. 2013. *Dečji hor Radio-televizije Srbije (1947–2012). Umetnost koja hrani nadahnuće*. Beograd: Radio-televizija Srbije.
- Sabo, Anica. 2014. „Kamerna dela Zlatana Vaude“. U *Srpski jezik, književnost, umetnost*. Knjiga III. Pagansko i hrišćansko u likovnoj umetnosti & satira u muzici, Zbornik radova sa VIII međunarodnog naučnog skupa održanog na Filološko-umetničkom fakultetu u Kragujevcu, ur. Sanja Pajić i Valerija Kanački, 343–352. Kragujevac: FILUM. <http://www.filum.kg.ac.rs/dokumenta/izdavastvo/zbornici/2014%20Zbornik%20VIII%20veliki%20skup%202013%20knjiga3.pdf>
- Sindik, Dušan, Slobodan Jakoš i Saša Verbič. 2014. *Znameniti Slovenci u (v) Beogradu*, 1. Beograd: Društvo Slovenaca Sava.
- Trajković, Teodora. 2021. „Zaostavština Zlatana Vaude u Muzikološkom institutu SANU: Arhivska građa“. *Slovenika* 7: 137–152. <https://doi.org/10.18485/slovenika.2021.7.1.8>
- Živković, Mirjana. 1985. „Zlatan Vaude: povodom 40-godišnjice kompozitorskog rada i dodeljivanja Vukove nagrade za 1984. godinu“. *ProMusica* 125: 4–5.

Nina Aksić
Etnografski inštitut SANU
Beograd, Srbija
nina.aksic@ei.sanu.ac.rs

PRISLUHNI MO KONCERTNEMU PLAKATU IN PROGRAMU: ZLATAN VAUDA IN OTROŠKI ZBOR RTB

Arhivski dokumenti so pomemben element v rekonstrukciji določenih dogodkov iz daljnje ali bližje preteklosti, ter življenja in dela posameznikov in inštitucij. V pričujočem prispevku je predstavljen pregled dela gradiva iz osebnega fonda Zlatana Vaude, predvsem pa opis Vaudinih koncertov z Otroškim zborom RTB, na podlagi ohranjenih koncertnih plakatov in drugega gradiva iz obdobja od 1953 do 1986. Članek je napisan z namenom dopolnitve dosedanjih spoznanj o delovanju tega slovensko-srbsko-jugoslovanskega skladatelja, kot dirigenta in vodje Otroškega zbora RTB. Poskusili smo zajeti doprinos Zlatana Vaude pozicioniranju Otroškega zbora RTB na jugoslovanski kulturni sceni, in predstaviti Vaudo kot udeleženca v izvajanju, in delno tudi ustvarjanju kulturne politike na področju zborovskega dela z otroki, na katerega je vplival kot skladatelj. V ra-

svetlitvi pomena in mesta Zlatana Vaude ter Otroškega zbora RTB v okvirih državne kulturne politike, smo izhajali iz zapisov o organizaciji zbora pred nastopi in potovanji, ter iz koncertnih programov (naslovi, ki so bili izvajani) ter podatkov o priložnostih za organiziranje koncertov (državni prazniki, jubileji državnih institucij ipd.).

Ključne besede: Zlatan Vauda, Otroški zbor RTB, koncertni plakati in programi, zborovska glasba, kulturna politika v socializmu

Nina Aksić
Institute of Ethnography SASA
Belgrade, Serbia
nina.aksic@ei.sanu.ac.rs

LET'S HAVE A LOOK AT THE CONCERT POSTER AND
PROGRAMME: ZLATAN VAUDA AND THE RADIO
TELEVISION BELGRADE CHILDREN'S CHOIR

Archival documents are an important element in the reconstruction of events from the distant or recent past, as well as of the life and work of individuals and institutions. This paper presents an overview of some materials from Zlatan Vauda's personal belongings, and, most importantly, a description of Vauda's concerts with the Radio Television Belgrade Children's Choir based on the surviving concert posters and other materials dating from between 1953 and 1986. It was written with the aim of adding to the previous knowledge about the activities of this Slovenian, Serbian and Yugoslav composer as the conductor and head of the Radio Television Belgrade Children's Choir. We seek to assess Zlatan Vauda's contribution to the positioning of this choir on the Yugoslav cultural scene, and to present Vauda as an actor in the implementation and, to some extent, in the creation of cultural policy in the field of choral work with children, where he also made an impact as a composer. To shed light on the importance and place of Zlatan Vauda and the Radio Television Belgrade Children's Choir in the context of the national cultural policy, the written records relating to the organization of the choir before performances and trips, as well as concert programmes (the compositions performed) and the information on the occasions for organizing concerts (public holidays, anniversaries of state institutions, etc.) were helpful.

Keywords: Zlatan Vauda, Radio Television Belgrade Children's Choir, concert posters and programmes, choral music, cultural policy in socialism

Primljeno / Prejeto / Received: 08. 07. 2023.
Prihvaćeno / Sprejeto / Accepted: 23. 11. 2023.

Tabela koncertnih programa⁶¹

Redni broj koncerta u radu	Koncertni program	
1	I DEO	
	Franciscus Bossinensis:	Dva ričerkara: - Ričerkar sa frotolom – za gitaru - Dva ričerkara – za gitaru
	Tomaso Cecchino:	Evo zore (madrigal)
	Gerolamo Frescobaldi:	Corento I – čembalo Corento II – čembalo
	Ivan Lukačić:	Orantibus in loco isto – (motet) hor, čembalo, continuo
	Vinko Jelić:	Probasti domine – (motet) hor, čembalo, dve violine, continuo
	Carlo F. Pollarolo:	Sonata – čembalo
	... (španski autor):	Rugalica – hor
	V. Jelić:	Ričerkar – dve trube, dva trombona
	Thomas Weelkes:	Satirična pesma – hor
	G. P. S. Palestrina:	Za slobodu – hor
	II DEO	
	Miloje Milojević:	Sankanje – hor
	Mihajlo Vukdragović:	Noćne tajne – hor
	Stanojlo Rajčić:	Mala tajna – solo pevanje i klavir
	Ivo Lhotka Kalinski:	Fudbalski izveštaj – hor i kamerni orkestar Cirkus – hor i kamerni orkestar
	Dejan Despić:	Divno čudo – solo pevanje i kamerni orkestar
	Vojislav Kostić:	Četiri pesme – hor i harfa - Rosa - Krokodilske suze - Mali crni pas - Četvrti zec
	Konstantin Babić:	Škole – solo pevanje i kamerni orkestar
	Marko Tajčević:	Ženidba vrapca podunavca – hor i klavir
	Zlatan Vauda:	Hrabri miš – hor i kamerni orkestar

⁶¹ Tabela je nastala uz pomoć koncertnih programa iz lične arhive Zlatana Vaude, a koji su autoru teksta bili dostupni tokom istraživanja (nedostaju podaci za koncerte pod rednim brojevima 9 i 11).

Podaci koji su dati u tabeli doslovno su preuzimani iz koncertnih programa (programi na nemačkom, mađarskom jeziku i dr.).

Zvezdica pored kompozicija u okviru programa za koncert pod rednim brojem 12 predstavlja oznaku za prvo izvođenje.

	Borivoje Simić:	Oči moje majke – (uspavanka) solo pevanje i kamerni orkestar
	Zlatan Vauda:	Mravi – hor
	Enriko Josif:	Raduj se – hor i kamerni orkestar
2		
	Franciscus Bossinensis:	Non e tempo (ricerkar)
	Mokranjac:	Reggeli dal
	Szimics:	Makedon dal
	Vauda:	A hangyák
	Slavenski:	A csapljinai tatárok
3	Kir Andreu: (transkripcija Dimitrije Stefanović)	Melodija iz psaltikije Kir Stefana Srbina (XV st.)
	Kir Stefan Srbin (transkripcija Dimitrije Stefanović)	Ninja sili
	Smederevski besednik	(sredina XV st.): (recitacija) Plač za despotom Đurđom Brankovićem
	Anonimus: (hilendarski rukopis, XVIII st., transkripcija Dimitrije Stefanović)	Svjatomu Arseniju
4		
	Dmitri Kabalevski:	Rekvijem
5		
	Volkslied:	Der schlafende kleine Junge
	Peter Hekterovic:	Zwei Lieder - Ein Mädchen ruft - Herzog Radosev
	Stevan Mokranjac:	Morgenstunde
	Stevan Mokranjac:	Geflügelmarkt
	Djordje Karaklajic:	Liederkranz aus Serbien
	Zlatan Vauda:	Zum Geburtstag
	Ivan Matetic Ronjgov:	Zwei Lieder aus Istrien - Komm mit mir - Erwachen
	Kosta Manojlovic:	Wiegenlied
	Josip Slavenski:	Tataren aus Tschapijan
	PAUZA	
	Zlatan Vauda:	Liederkranz
	Ivo Lhotka Kalinski:	Die lachende Welt Durcheinander Bericht über ein Fußballspiel Der Zirkus

	Boricoje Simic:	Mazedonisches Volkslied
	Aleksander Obradovic:	Eci, Peci, Pec (Auszählspiel)
	Srdjan Baric:	Drei Lieder - Was ist schrecklich? - Warum? - Der schreckliche Löwe
	Karel Pahor:	Kindersuite aus Bela Krajina
	Nikola Hercigonja:	Drei Lieder aus Nord-Kroatien - Die Ente schwimmt auf der Drau - Der Kater - Rüben und Kraut
	Djordje Karaklajic:	Sitz nicht herum Mazedonisches Volkslied
6		
	Ivan Lukačić:	Orantibus in loco (motet)
	Mark Antonio Romano:	Mori mi dite (madrigal)
	Petar Hektorović:	Dve pesme iz 16. veka - Kada mi se Radosave - I kliče devojka
	Stevan Mokranjac:	Dve pesme - Na ranilu - Pazar živine
	Stanojlo Rajčić:	Stari brest
	Ljudmila Frajt:	Hajd na more Suncu u maju
	Zlatan Vauda:	Rođendanska
	Aleksandar Obradović:	Eci, peci, pec
	Zlatan Vauda:	Rukovet
	Nikola Hercigonja:	Dve pesme: - Šaputanje - Đački valcer
	Karel Pahor:	Belokranjska svita za decu
	Đorđe Karaklajić:	Ne sedi Đemo
7		
	Kir Atanasiu:	Melodija (transkr. D. Stefanović) - Instrumentalni ansambl
	Kir Stefan Srbin:	Ninje sili (transkr. D. Stefanović) - Hor a cappella
	Petar Hektorović:	Iz speva Ribanje i ribarsko prigovaranje - Narator
	Petar Hektorović:	Dve pesme – I kliče djevojka, Kada mi se Radosave (transkr. F. Kuhač) – Hor, flauta, čembalo
	Anonimus (XVIII vek):	Trio – Violina i dve flaute

	Anonimus:	Svetom Arsentiju (transkr. D. Stefanović) – Hor a cappella
		Stara hilendarska melodija (transkr. D. Stefanović) – Hor a cappella
	Ivan Bunić:	Ljudski život – Narator
	Kir Andreu:	Melodija iz Psaltkinje Kir Stefana Srbina – Instrumentalni ansambl
		Stara hilendarska melodija (transkr. D. Stefanović) – Hor a cappella
	Franciskus Bosinenzis:	Ričerkar i Frotola Non e tempo (transkr. M. Asić) – Hor i cappella
	Jakobus Galus Petelin:	Eripe me Domine – Hor a cappella
	Toma Cekini:	Voi mi dite ch'io mora (transkr. M. Asić) – Hor a cappella
	Mark-Antonio Romano:	Mori mi dite (transkr. M. Asić) – Hor i instrumentalni ansambl
	Stijepo Đurđević (Đorđić):	Ako uzdasi moji ognjeni – Narator
	Ivan Lukačić:	Orantibus in loco (transkr. D. Plamenac) – Hor i instrumentalni ansambl
	Vinko Jelić:	Probasti Domine (transkr. A. Vidaković) – Hor i instrumentalni ansambl
8		
	Benjamin Britten:	Ratni Rekvijem op. 66
9		
	Nedostupan program.	
10		
	Dmitri Kabalevski:	Rekvijem
11		
	Nedostupan program.	
12		
	Stevan St. Mokranjac:	Al' je lep ovaj svet (tekst: Jovan Jovanović-Zmaj) Tri srpske narodne obredne – Kraljička – Slavska – Koledo
	Miloje Milojević:	Pesme od kolede (narodni tekst)*
	Marko Tajčević:	Pet pesama: Psi, Rak, Lisica, Dedin štap, Vrabac u zabavištu (tekst: Gvido Tartalja)*

	Borivoje Popović:	Pesma o Mariji (tekst: Borivoje Popović)
	Dušan Radić:	Mala horska svita* Mrak (tekst: Jovan Jovanović-Zmaj) Eto zore (narodni tekst) Vetar (tekst: Jovan Jovanović-Zmaj) Apa-upa-up (narodni tekst) Nije pravo (tekst: Jovan Jovanović-Zmaj) Zimska pesma (tekst: Gvido Tartalja) Prolećna pesma (tekst: Gvido Tartalja)
	Rastislav Kambasković:	Bez tajni (tekst: Ljubivoje Ršumović)*
	Dejan Despić:	Oglasi (tekst: Branko Ćopić)
	Ludmila Frajt:	Dvanaest meseci (tekst: Mira Alečković)
	Božidar Stančić:	Uspavanka (tekst: Oton Župančić)
	Radoslav Andjelković:	Dobra sreća (narodni tekst)*
	Minta Aleksinački:	Majske kiše*
	Slobodan Atanacković:	Tri pesme za hor i klavir - Azbuka, Slovo „D“, Kvariš nota (tekst: Dragan Lukić)*